

az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény, valamint a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény módosításáról

1. § (1) Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: Ectv.) a következő 13/A. alcímmel egészül ki:

„13/A. A közhasznú jogállású alapítványokra vonatkozó különös szabályok

41/A. § (1) Ha közhasznú jogállású alapítványban az alapító – több alapító esetében valamennyi alapító – halála vagy jogutód nélküli megszűnése miatt az alapítói jogokat a kuratórium (kurátor) vagy a bíróság gyakorolja, és az alapítvány közhasznú tevékenységei között kizárólag vagy többségében a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény szerinti önkormányzati feladat szerepel, az alapítói jogok gyakorlójává az e § szerint javasolt személy válik.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt feltételek esetében az alapítvány székhelye szerinti települési önkormányzat képviselő-testületét az alapítói jogok gyakorlójának személyére vonatkozóan javaslattételi jog illeti meg.

(3) A képviselő-testület csak az önkormányzat 100%-os tulajdonában álló gazdasági társaságot javasolhat az alapítói jogok gyakorlójának.

(4) Az (1) bekezdésben foglaltak esetén a kuratórium (kurátor) vagy – az alapítói jogok bíróság általi gyakorlása esetén – a bíróság az alapítói jogok gyakorlásának kezdő napját követő hat hónapon belül megfelelő határidő kifizése mellett írásban megkeresi az alapítvány székhelye szerinti települési önkormányzat képviselő-testületét, hogy az alapítói jogok gyakorlására jogosult személyt javasolhat. Az alapítói jogok gyakorlója az e bekezdés szerinti kötelezettségét az őt megillető alapítói jog gyakorlásáról való tudomásszerzése napjától számított egy hónapon belül akkor is teljesítheti, ha az e bekezdés szerinti hat hónapos határidő már eltelt vagy abból egy hónapnál kevesebb van hátra.

(5) Ha a (3) bekezdés szerinti jogi személy megfelel a jogszabályi rendelkezéseknek, és az alapítói jogok gyakorlására vonatkozóan elfogadó nyilatkozatot tesz, e kijelölt személy az elfogadó nyilatkozat megtételével az alapítói jogok gyakorlójává válik.”

(2) Az Ectv. 75. §-a a következő (18) bekezdéssel egészül ki:

„(18) E törvénynek az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény, valamint a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény módosításáról szóló 2015. évi ... törvénnyel (a továbbiakban Módtv2.) megállapított 41/A. §-át azon közhasznú jogállású alapítványra is alkalmazni kell, amelyben – a 41/A. § szerinti okból – a Módtv2. hatálybalépésekor már a kuratórium (kurátor) vagy a

bíróság gyakorolja az alapítói jogokat. A 41/A. §-ban foglalt határidőt a Módtv2. hatálybalépésének napjától kell számítani.”

2. § A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény 53. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Ha az Ectv. alapján az alapítói jogok gyakorlójává a közhasznú jogállású alapítvány székhelye szerinti települési önkormányzat 100%-os tulajdonában álló gazdasági társaság válik, e személy nyújtja be a változással összefüggő változásbejegyzési kérelmet.”

3. § E törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Általános Indokolás

Abban az esetben, ha az alapító (valamennyi alapító) meghal vagy jogutód nélkül megszűnik, és nincs az alapítói jogok gyakorlására kijelölt személy vagy szervezet, megállapítható, hogy az alapítvány működése kényszerpályára kerül. Erre az esetre a Ptk. megfelelő magánjogi megoldást tartalmaz, azonban kiemelhető, hogy akár a kuratórium, akár a bíróság általi alapítói jogok gyakorlása nem tekinthető ideális helyzetnek. Ha az alapító meghal vagy megszűnik, az eredeti működési állapot, szervezeti felépítés nem állítható már vissza, ugyanakkor – amennyiben az alapítvány egyébként működőképes, céljai elérésére képes – törekednie kell a normarendszernek arra, hogy olyan megoldásokat kínáljon, amely segítségével rendezhető az alapítványi szervek eredeti funkciójának betöltése.

A joggyakorlatban kialakult álláspont szerint, még ha szükségszerű is az alapítói jogok gyakorlásának kényszerdelegálása, az tekinthető ideálisnak, ha az csak ideiglenesen áll fenn, és törvény által delegált alapítói jogkör „segítségével” megfelelő alapítói joggyakorlót talál a bíróság. (Ezt az alapvetést a „régii Ptk.” normatív módon is deklarálta.) Ugyanezen alapvetés kell, hogy érvényesüljön a kuratórium esetében is, hiszen nem szerencsés, ha a vezető testületi és az alapítói jogok ilyen módon keverednek. Ezen kívánalmat a Ptk. kifejezetten nem mondja ki, azonban a 3:396. § szerinti, az alapítói jogokra és kötelezettségek átruházására vonatkozó jog az alapítói jogokat gyakorló kuratóriumot, bíróságot is megilleti. Szükséges ugyanis biztosítani, hogy az ügyvezetési feladatok, illetve a bírósági nyilvántartási feladatok ne keveredjenek a szükségest meghaladó mértékben és ideig. A Javaslat ezért az alapítványi szervek státuszának mielőbbi rendezését ösztönzi.

Részletes Indokolás

Az 1. §-hoz

A Javaslat kettős garanciális alapon áll. Egyrészt feltétel, hogy az alapítvány alapítója kiesése esetére más szervet nem jelölt ki az alapítói jogok gyakorlására, vagyis törvényben rendelt kényszermegoldásként kerül akár a kuratóriumhoz, akár a bírósághoz az alapítói jogok gyakorlása. A kényszerhelyzet fennállta megállapításának egy további eleme kell, hogy legyen, hogy nincsen más alapítói jogokat gyakoroló személy a kuratóriumon vagy a bíróságon kívül, vagyis több alapító esetében minden alapító tekintetében érvényesülnie kell annak, hogy kiesése esetére mást nem jelölt az alapítói jogai gyakorlására. A szabályozás másik pillérje az, hogy az alapítvány közhasznú, amely közhasznú tevékenységei között a helyi közösség céljait

is megjeleníti, helyi önkormányzati feladatok is megjelennek (pl. kulturális tevékenység). Az önkormányzati javaslattevési jogot a képviselő-testület gyakorolja.

Ha ezen feltételek fennállnak, a helyi érdekeket szolgáló közhasznú jogállású alapítványok esetében a települési önkormányzat részére jelölési jogot biztosít a Javaslat. Amennyiben az önkormányzati javaslat megfelel a jogszabályoknak (javaslata nem elkésett, és megfelelő személy jelölését tartalmazza), a kijelölt társaság elfogadó nyilatkozatával az alapítói jogok átszállása megtörténik, az anyagi jogi joghatás beáll.

Annak érdekében, hogy az alapítvány működésének zavartalansága minél előbb biztosítható legyen, a Javaslat fél éves határidőt biztosít kuratórium, illetve a bíróság számára arra, hogy felvegye a kapcsolatot az alapítvány székhelye szerinti önkormányzat képviselő-testületével. (A Javaslat nem zárja ki, hogy a kuratórium és az önkormányzat egyébként megegyezzen az alapítói jogokat gyakorló személyében.) Az önkormányzat csak a 100%-os tulajdonában álló gazdasági társaságot javasolhat az alapítói jogok és kötelezettségek gyakorlójának. A Javaslat ezzel biztosítja, hogy kellő pénzügyi és humán erőforrással rendelkező, a helyi közösséghez köthető személy lehessen az alapítói jogok gyakorlója. Ha a kijelölt társaság az egyéb jogszabályi feltételeknek is megfelel, e társaság minősül az alapítói jogkör gyakorlójának.

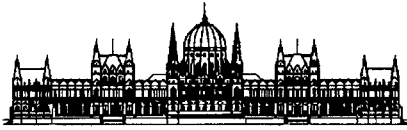
A § (2) bekezdésének rendelkezése átmeneti szabályt állapít meg. Ennek értelmében azon közhasznú alapítványok esetében is alkalmazni kell a Javaslat szerinti előírásokat, amelyekben az alapító – több alapító esetében valamennyi alapító – halála vagy jogutód nélküli megszűnése miatt az alapítói jogokat a kuratórium (kurátor) vagy a bíróság már a Javaslat hatálybalépését megelőző időponttól kezdve gyakorolja. A Javaslat ezzel nyilvánvalóvá teszi, hogy a javaslattevési jog fennáll azon közhasznú alapítványok esetében is, amelyekben a javaslattevési jog létrejöttéhez szükséges feltételek (az alapítói jogoknak az alapító – több alapító esetében valamennyi alapító – halála vagy jogutód nélküli megszűnése miatti átszállása a kuratóriumra vagy a bíróságra) is a Javaslat hatályba lépése előtt következtek be. Az átmeneti rendelkezés azonban nem változtat azon, hogy nem terjed ki a Javaslat azon közhasznú alapítványokra, amelyekben a Javaslat hatályba lépése előtt az alapítói jogok gyakorlását a kuratórium vagy a bíróság már átruházta.

A 2. §-hoz

A civil nyilvántartási törvényi szabály egyértelművé teszi, hogy figyelemmel arra, hogy az Ectv. alapján anyagi jogi értelemben a jogszabályoknak megfelelő önkormányzati javaslat és a kijelölt társaság általi elfogadással az alapítói jogok és kötelezettségek átszállnak, a kapcsolódó civil nyilvántartási eljárás lefolytatására már ezen új alapítói jogkör gyakorló jogosult.

A 3. §-hoz

A rendelkezés hatályba léptető rendelkezést tartalmaz.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Kövér László

az Országgyűlés Elnöke
részére

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Magyarország Alaptörvénye 6. cikk (1) bekezdése alapján „**az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény, valamint a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény módosításáról**” a következő törvényjavaslatot kívánom benyújtani.

Budapest, 2015. június 8.

Németh Szilárd István
Fidesz-Magyar Polgári Szövetség